

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технологій і дизайну
Кафедра технологій і конструювання швейних виробів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету технологій і дизайну

Тетяна ІВАНІШЕНА
2024р.

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна Проектування одягу на нетипові фігури

Освітньо-професійна програма Конструювання та технології швейних виробів

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Захаркевич Оксана Василівна Дітковська Олеся Анатоліївна
Профайл викладача	https://tksv.khmnu.edu.ua/zakharkevich/ https://tksv.khmnu.edu.ua/ditkovskaoa/
E-mail викладача(ів)	zakharkevych@khmnu.edu.ua ditkovskao@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	-
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=3064
Консультації	Очні: Відповідно до графіка, встановленого кафедрою; онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
В	Д			4,0	120	54	18	36			66			+	

Анотація дисципліни

Дисципліна «Проектування одягу на нетипові фігури» є однією із вибіркових фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості». Дисципліна висвітлює питання раціонального проектування одягу на фігури з відхиленнями від типових. На основі знань, що отримані у період вивчення основ проектування і конструювання швейних виробів, здобуття навичок проектування конструкцій та лекал одягу в спеціалізованих комп'ютерних програмах, дисципліна розглядає особливості процесів та засобів проектування виробів на нетипові фігури.

Одержані знання використовуються магістрами при розробці гармонійних конструкцій одягу, а також допоможуть впливати на показники якості при створенні нових моделей одягу на людей з різними відхиленнями від типової тілобудови.

Дисципліна викладається для студентів денної та заочної форми здобуття освіти. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема оглядові лекції (для студентів заочної форми здобуття освіти), елементи комп'ютерного моделювання тощо

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: Поглиблення теоретичної і практичної підготовки фахівця, здатного проектувати базові та модельні конструкції одягу на індивідуального споживача з урахуванням як особливостей фігури, так і зовнішнього вигляду і темпераменту споживача, у т.ч. з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій.

Завдання дисципліни. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми виробництва і технологій легкої промисловості або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність збирати, аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел, у тому числі іноземних, для розв'язання комплексних наукових та творчих задач у сфері виробництва і технологій легкої промисловості. Здатність використовувати інформаційні технології для обробки і аналізу емпіричних даних, моделювання, проектування, виготовлення та контролю якості виробів легкої промисловості різного призначення. Здатність приймати ефективні рішення та забезпечувати належний рівень якості виконуваних робіт, безпеку та економічну ефективність у сфері виробництва та технологій легкої промисловості. Здатність розробляти конструкторсько-технологічну документацію для виготовлення конкурентоспроможних швейних виробів різного асортименту та із різних матеріалів з урахуванням інноваційних інформаційно-комп'ютерних технологій.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері виробництва і технологій легкої промисловості, достатні для продукування нових ідей та проведення досліджень. Зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, результати досліджень та інновацій до фахівців і нефахівців, зокрема з колегами, бізнес-партнерами та здобувачами освіти, аргументувати свою позицію. Знаходити необхідну для розробки і реалізації наукових та інноваційних проєктів інформацію в науковій літературі, патентах, базах даних, інших джерелах, оцінювати, обробляти та критично аналізувати її. Оцінювати та усувати ризики при прийнятті технологічних та організаційних рішень в сфері виробництва і технологій легкої промисловості, приймати ефективні рішення за невизначеності умов та вимог. Використовувати сучасні інформаційні технології для організації та ефективного здійснення конструкторсько-технологічних процесів виробництва конкурентоспроможних швейних виробів різного асортименту та із різних матеріалів.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема	Тема лабораторного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Сучасний стан проектування одягу на фігури з відхиленнями від типових та його удосконалення		Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до виконання ЛР № 1.	2	Літ.: [1] с. 515-524; [3] с. 4-12.
2		Характеристика особливостей тілобудови реальної фігури людини	Самостійне вивчення питання «Удосконалення промислового проектування моделей одягу на фігури з відхиленнями від типових»	2	
3	Характеристика особливостей тілобудови людини для проектування одягу на нетипові фігури		Опрацювання теоретичного матеріалу за темами 1 і 2. Підготовка до виконання ЛР № 1.	2	Літ.: [1] с. 534-545; [2] с. 105-114; [3] с. 22-34.
4		Характеристика особливостей тілобудови реальної фігури людини	Самостійне вивчення питання «Характеристика відхилень від типової тілобудови людини». Підготовка до захисту	2	
5	Особливості моделювання одягу на нетипові фігури.		Самостійне вивчення питання «Використання комп'ютерних технологій для підбору особистого іміджу для людей з нетиповими фігурами». Підготовка до захисту ЛР № 1. Підготовка до ЛР № 2	4	Літ.: [1] с. 182-199; [2] с. 105-114; [3] с. 50-57.
6		Розробка переважних варіантів художньо-конструктивних рішень одягу для індивідуального споживача	Опрацювання теоретичного матеріалу	4	
7	Особливості побудови вихідних модельних конструкцій виробів на нетипові фігури		Самостійне вивчення питання «Особливості конструювання спідниць на різні фігури». Підготовка до ТК1. Підготовка до виконання ЛР № 2. Підготовка до виконання ЛР № 3	6	Літ.: [1] с. 216-227; [3] с. 50-57.

1	2	3	4	5	6
8		Побудова базової конструкції плечового виробу на індивідуальну фігуру	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до проходження ТК1.	6	
9	Особливості побудови вихідних модельних конструкцій виробів на нетипові фігури		Самостійне вивчення питання «Використання макетно-жилетного методу для проектування одягу на фігури з суголою та перегинистою поставами». Підготовка до продовження ЛР № 3.	2	
10		Побудова базової конструкції плечового виробу на індивідуальну фігуру	Опрацювання теоретичного матеріалу.	2	
11	Проектування одягу на фігури з різними поставами		Самостійне вивчення питання «Корегування базових лекал поясних виробів на повні фігури». Підготовка до захисту ЛР № 3. Підготовка до виконання ЛР № 4.	2	Літ.: [1] с. 216-227; [3] с. 50-57
12		Корегування лекал на фігуру нетипової тілобудови способом надрізання	Опрацювання лекційного матеріалу.	4	
13	Особливості проектування одягу на повні фігури		Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до захисту ЛР № 4. Підготовка до виконання ЛР № 5.	4	Літ.: [2] с. 120-136. Літ.: [1] с. 232-254; [3] с. 58-71
14		Побудова розгортки прямої спідниці методом тривимірного проектування	Самостійне вивчення питання «Методики конструювання штанив на нетипові фігури».	4	
15	Особливості проектування поясних виробів на фігури з відхиленнями від типових		Самостійне вивчення питання «Вплив типу темпераменту людини на вибір одягу та його художньо-конструктивне вирішення». Підготовка до ТК2. Підготовка до захисту ЛР № 5. Підготовка до виконання ЛР № 6.	6	Літ.: [3] с. 115-120. [3] с. 72-83
16		Проектування креслення базових конструкцій плечового одягу на фігури з різною поставою	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до ТК2.	6	
17	Особливості проектування одягу з урахуванням темпераменту людини		Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до захисту ЛР № 6.	4	Літ.: [7] с. 215-223
18		Проектування креслення базових конструкцій плечового одягу на фігури з різною поставою	Підготовка до захисту ЛР № 6. Підготовка до ТК	4	

Примітка* Лекції проводяться через тиждень по 2 години, лабораторні заняття – через тиждень по чотири години

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і лабораторні заняття згідно із розкладом, не запізнюватися на заняття, лабораторні роботи виконувати якісно і відповідно до графіка. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До лабораторних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти на занятті активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання і зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (вебсайт Університету

(<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «[Положення](#)», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

При виконанні лабораторних робіт з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі виявлення плагиату він отримує незадовільну оцінку і має виконати лабораторну роботу повторно.

Набуті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання у ХНУ (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>).

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед лабораторною роботою; знання теоретичного матеріалу з теми роботи; якість оформлення звіту; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; своєчасна здача лабораторної роботи. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота						Контрольні заходи		Семестровий контроль, залік	
Лабораторні роботи №:						Тестовий контроль:			
1	2	3	4	5	6	ТК1	ТК2	За рейтингом	
ВК*:						0,6		0,4	0

Умовні позначення: ТК – тестовий контроль; ВК – ваговий коефіцієнт.

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тестовий контроль для кожного студента складається з тестових завдань. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у таблиці.

Співвідношення правильних відповідей (%) і оцінки за тест

Відсоток правильних відповідей	0–59	60–74	75–89	90–100
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75–5,00	5	Зараховано <i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків <i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками <i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками <i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією <i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
B	4,25–4,74	4	
C	3,75–4,24	4	
D	3,25–3,74	3	
E	3,00–3,24	3	
FX	2,00–2,99	2	Незараховано <i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни <i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни
F	0,00–1,99	2	

**Питання для самоконтролю з дисципліни
Питання до тестового контролю ТК 1**

1. Основні морфологічні ознаки, які визначають зовнішню форму.
2. Характеристика відхилень від типової тілобудови людини.
3. Методи дослідження постав.
4. Класифікація постав.
5. Типи постав та відхилення від типових.
6. Характеристика відхилень за пропорціями людини.
7. Закономірності зміни конструктивних параметрів одягу в залежності від типу постави.
8. Розмірні ознаки, які характеризують постави.
9. Характеристика сучасного стану процесу проектування одягу на нетипові фігури.
10. Характеристика номограм та їх використання.
11. Характеристика фігури з високими та низькими плечима.
12. Характеристика фігури з перегинистою та сутулою поставою.
13. Дефекти, які виникають в одязі на сутулих та перегинистих фігурах.
14. Дефекти, які виникають в одязі на фігурах з високими та низькими фігурами.
15. Визначення та класифікація відхилень від типових пропорцій.
16. Характеристика відхилень у верхніх та нижніх кінцівках.
17. Характеристика та класифікація повних фігур
18. Характеристика фігури з верхнім та нижнім типами тілобудови
19. Варіанти повних фігур, які включає нижній тип.
20. Варіанти повних фігур, які включає верхній тип.
21. Характеристика причин, які визначають зміни будови фігури у людей похилого віку.
22. Характеристика методів проектування одягу на нетипові фігури.
23. Особливості моделювання одягу на повні фігури
24. Використання автоматизованого проектування одягу на нетипові фігури
25. Особливості конструктивно-декоративного оформлення одягу на фігури з різною поставою.
26. Особливості конструктивно-декоративного оформлення одягу на фігури з різною висотою плечей.
27. Шляхи удосконалення проектування одягу на нетипові фігури

Питання до тестового контролю ТК 2.

1. Особливості проектування одягу на повні фігури
2. Характеристика основних конструктивних параметрів, які змінюються у залежності від типу постави.
3. Проекційні розмірні ознаки, які характеризують поставу
4. Особливості проектування одягу на фігури з різною поставою.
5. Особливості проектування одягу на фігури з різною висотою плечей
6. Проектування уніфікованих базових основ на фігури з різною поставою Особливості проектування поясних виробів на фігури з відхиленням у будові нижніх кінцівок.
7. Характеристика фігури з ногами «циркулем», та розмірних ознак, що її характеризують
8. Характеристика фігури з Х-подібною формою ніг, та розмірних ознак, які змінюються
9. Характеристика фігури з О-подібною формою ніг, та розмірних ознак, які змінюються
10. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі з Х-подібною формою ніг.
11. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі з О-подібною формою ніг.
12. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі з ногами «циркулем».
13. Характеристика фігур зі стопами повернутими назовні та всередину.
14. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі зі стопами, повернутими назовні
15. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі зі стопами, повернутими всередину
16. Характеристика фігур із виступаючими сідницями і плоскими стегнами та плоскими сідницями і виступаючими стегнами
17. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі з плоскими стегнами та виступаючими сідницями
18. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі з плоскими сідницями та виступаючими стегнами
19. Особливості проектування брюк на фігурі із відхиленнями у будові стегон та сідниць
20. Характеристика фігури з виступаючим животом високої опуклості.
21. Характеристика фігури з виступаючим животом низької опуклості.
22. Характеристика розмірних ознак, які характеризують фігури з животом високої та низької опуклості.
23. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі з животом високої опуклості.
24. Дефекти, які виникають у брюках на фігурі з животом низької опуклості.
25. Загальна характеристика відхилень від типової тілобудови людей при проектуванні поясного одягу.
26. Характеристика фігури з тазом похиленим уперед.
27. Характеристика фігури із випрямленим тазом.
28. Дефекти, які виникають у брюках на фігурах із тазом нахиленим уперед.
29. Дефекти, які виникають у брюках на фігурах із випрямленим тазом.
30. Особливості проектування штанів на фігури з низькою опуклістю живота.
31. Характеристика людини з сангвінічним типом темпераменту.
32. Характеристика людини з холеричним типом темпераменту.
33. Характеристика людини з флегматичним типом темпераменту.

34. Характеристика людини з меланхолічним типом темпераменту.
35. Характеристика жінки молодіжного типу.
36. Характеристика жінки елегантного типу.
37. Характеристика жінки спортивного типу.
38. Характеристика жінки жіночого типу.
39. Характеристика жінки флегматичного типу.
40. Особливості проектування одягу з урахуванням образу людини.

Рекомендована література

Основна література

1. Практикум з комп'ютерного проектування одягу : навч. посіб. / О. В. Захаркевич, С. Г. Кулешова, О. М. Домбровська. – Хмельницький : ХНУ, 2016. – 311 с.
2. Основи проектування виробів : лаборатор. практикум з дисципліни для студентів спец. 182 «Технології легкої промисловості» (ОПП «Конструювання та технології швейних виробів») / Л. В. Краснюк, В. В. Мица. – Хмельницький : ХНУ, 2021. – 168 с.

Додаткова література

3. Проектування одягу на нетипові фігури : методичні рекомендації до лабораторних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 182 «Технології легкої промисловості» / О. В. Захаркевич, О. А. Дітковська. Хмельницький : ХНУ, 2022. – 85 с.
4. Славінська А.Л. Методи і способи антропометричних досліджень для проектування одягу: монографія / А.Л. Славінська. – Хмельницький : ХНУ, 2012. – 191 с.
5. Колосніченко М. В. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу : навч. посіб. / М. В. Колосніченко, Л. І. Зубкова, К. Л. Пашкевич та ін. – Київ : ПП «НВЦ «Профі», 2014. – 386 с.
6. Кулешова С. Г. Основи комп'ютерного дизайну : метод. вказівки до лаборатор. робіт з дисципліни для студентів спец. 182 «Технології легкої промисловості» / С. Г. Кулешова, О. В. Захаркевич. – Хмельницький : ХНУ, 2019. – 103 с.
7. Кудрявцева Н. В. Практикум з конструювання жіночого та чоловічого верхнього одягу за методикою ЄМКО РЕВ : навч. посіб. / Н. В. Кудрявцева, Л. В. Краснюк. – Київ : Видавничий дім «Кондор», 2017. – 170 с.
8. Ергономічне проектування одягу різного призначення : монографія / Л. В. Краснюк, О.М. Троян, О.М. Луцевська, Ю.Б. Кокоячук, О.М. Янцаловський – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 177 с.
9. Zakharkevich O. "CloStyler" – mobile application to calculate the parameters of clothing blocks. / I. Poluchovich, S. Kuleshova, J. Koshevko, G. Shvets, A. Shvets // IOP Conference Series: Materials Science and Engineering. – 2021. – 1031(1). – 012031.
10. Zakharkevich O. Development of the mobile applications for using in apparel and shoes desing / O. Zakharkevich, Y. Koshevko, S. Kuleshova, S Tkachuk, A. Dombrovskyi // Vlákna a textil. – № 28(2). – 2021. – P. 105–122.
11. Застосування мобільних додатків для вимірювання індивідуальних особливостей фігури споживача/ А. С. Гаюр, А. В. Чугуєвець, О. А. Дітковська // Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції молодих вчених та студентів, 24 листопада 2022р. – Хмельницький : ХНУ, 2022. –С.14-18. – Електронний ресурс:– Режим доступу: https://tksv.khmnmu.edu.ua/inetconf/2022/haiur_chuhuievets_ditkovska.pdf